

הפרופיל האישי של 19 חברי ממשלת שמיר

המתנשלה: ציוני גמור

● **הומאניות:** קאטגוריה זאת כוללת יחס או ויקה לזכויות האדם, עמדה אנטיגווענית.

● **תיסקוד:** במישרן שעליו ממונה השר. התיסקוד אינו ערכי, אלא טכני. אם שר-המרע, יובל נאמן, למשל, דוחף תוכנית מטורפת כמו תעלת-הים, הרבר ישתקף בציון שלו בקטגוריה "שפיות מדינית". אבל אם יש מחדלים טכניים ומינהליים בנושא, זה כבר שייך ל"תיסקוד".

● **שפיות מדינית:** מידת ההתחשבות במציאות במרחב ובעולם, לעומת שאיפות המעוגנות באידיאולוגיה קיצונית, או במיסטיקה.

● **לויאליות:** לחברים בממשלה, להחלטות קולקטיביות, גם לא פופולאריות.

● **נועם הליכות:** נימוסים (חיצוניים). המידה שבה הפוליטיקאי עובר בציבור ובכלי-התיקשורת.

● **לצורך הכנת הפרופיל עברנו, כמוכן, על עשרות תיקים עבי כרס, ואף עקבנו אישית אחרי התנהגות השרים.**

להתנחלות, ולטווח ארוך גם לסיפוח של השטחים הכבושים, ליחסים המיוחדים עם ארצות-הברית, ולדרך שאינה מאפשרת את השגת השלום, ואף מאיימת על המשך קיומו של ההסכם עם מצרים. בתחום הכלכלה והחברה ממשלת שמיר היא יותר שמרנית ופחות פופוליסטית מאשר ממשלת בגין. הצוות המוביל של שמיר הוא הרבה יותר יעיל מבחינה מינהלית, ואף השליטה של ראש-הממשלה הנוכחי בקבינט שלו הדוקה הרבה יותר, אשר לשרים, כולם מכהנים בממשלה ובכנסת מזה זמן רב. תעודת-הגמר שלהם נותנת תמונה מעניינת, ובעיקר השואתית, על תיפקודם ומהותם של השרים.

● **השכלה:** מדובר בהשכלה פורמאלית. תואר שלישי יקבל ציון 9, תואר שני (מאסטר) ציון 8, תואר ראשון (בוגר) ציון 7; השכלה תיכונית — 6, תיכונית חלקית — 5, יסודית — 4.

● **אינטליגנציה:** יישום יתרונות השכלתיים. ניסיון, קריאת מצב. פיקחות.

מאז קבלת חוק הקדמת הבחירות עלי-ירי הכנסת החלו כליהתיקשורת מגלים עניין מובן בנעשה במפלגות הפוליטיות, בהכנותיהן לקראת הבחירות, בשיבוץ המתמודדים למיניהם ברשימות. נושא הממשלה כאילו ירד מהפרק ועלה רק בהקשרים ספציפיים. שר-האוצר קשור בהשתוללות האינפלציה, ראש-הממשלה בכליית המחותר הימנית, שר-הביטחון בחיסול שבויים קבל מצלמות כליהתיקשורת. רוב השרים האחרים אוזכרו בעיקר בנושאים מפלגתיים.

עם זאת, כראי לחזור לנושא הממשלה. אחרי הכל, הליכוד מנסה להתחזר ממשלה זאת, פחות או יותר בהרכב הנוכחי. הסיפור של הממשלה היוצאת הוא, לכן, לא רק רלוונטי, אלא גם מעניין. ממשלתו של יצחק שמיר היא, מבחינות רבות, ממשלת-המשך. כל שריה, מלבד יגאל כהן-אורגד ופסח גרופר, שירתו גם תחת מנחם בגין. מדיניות החוץ והביטחון של הממשלה וזה לזאת של קודמתה, בהרבלי הדגשים, ובשינויים המתחייבים מהמצב הנוזל מאוד באיזור ובעולם, ברור שהממשלה מחוייבת ער הסוף

ארתה מלפני 10 שנים, פיתוח אמצעי-הלחימה מאכזב את המומחים, שציפו לגדולות ונצרות מאיש כמו ארנס, שצמח במערכת הביטחון, הוא מבין היטב, שבלי נסיגה אי-אפשר לשקם את צה"ל, אבל עדיין שבוי כקונספ-צינת מיושנות, הנובעות מהשקפותיו המדיניות. בסך-הכל שר-ביטחון לא רע, לפחות לעומת קודמו, אבל אינו עומד בציפיות הרבות ובתיקנות שתלו בו.

נימוסיו החיצוניים של ארנס ובין ההומאניות שלו, שכבר גרמה לכמה ח"כים יוניים להצהיר שהם מתגעגעים לשרון. מעבר להשקפותיו רובץ עליו עתה צל חמור של הוראה לטיפול בשבויים, שאי-אפשר להתעלם מהזוי קה שלה לגורלם של הלוחמים, שנפלו בשבי בתקרית חטיפת אוטובוס 300 לאשקלון. המעשה עצמו, והתגובה של ארנס, הם כה חמורים עד שכל המחוות שלו (כלפי ראש עיריית בית-לחם, אליאס פרג', בחגיגות חג המולד, למשל) הן חסרות-חשיבות לעומתו.

פולגות מחנות-הפליטים בכירות, ועמדתו המתונה יחסית, בעת מילחמת הלכנון, כל זה אינו יכול למחוק את העובדה, שלוי הוא נץ קיצוני ביותר, התומך בכל ליבו בהתנחלויות ובחיסול היישות הפלסטינית כגרה וברצועה. ייתכן שציונו בלויאליות גבוה מדי, שכן הוא יצא פעמים רבות נגד חבריו. אלא שבכל המיקרים הותקף לוי תחילה, ונאלץ ליצא לציבור מתוך התגוננות. הוא גילה מידה של זהירות הגובלת בפחדנות, משסירב להתמודד נגד שמיר במרכז חרות, ואף שילם על כך ביוקר ככל הנוגע למעמרו כמיפי לגה.

מחירת לפגוע בסמכותו. הוא שם קץ ליד הרכה של בגין כלפי פורעי חוק ממניעים לאומניים.

עם זאת, שמיר הוא נץ קיצוני ביותר, המכשיל בעצם ימים אלה הסדר אפשרי עם ירדן ועם אש"ף. הוא התנגד להסכמי קמפ-דייוויד, ויחסו לערבים בישראל ובשטחים הכבושים הוא, במיקרה הטוב, אדיש לחלוטין.

יגאל כהן-אורגד
שר האוצר
(יליד 1937, תל-אביב)

8 — השכלה
7 — אינטליגנציה
4 — הומאניות
6 — תיסקוד
3 — שפיות מדינית
4 — לויאליות לחבריו
8 — נועם הליכות

בנאומיו בכנסת הוא מרבה ב"רמגוריה, אומנם בטון מינורי, ונוטה להאשים את מבקריו בחוסר-נאמנות למדינה, בויקה למוסקווה, או בכל האשמה מק-קרתיסטית אחרת, שתציל אותו מכחורח לתת מענה ענייני. אשר לויאליות, ארנס משתדל להימנע מעימותים ומנסה לשמור על התרמית המצוינת, שיוצרים לו מעריצי בכלי-התיקשורת. עם זאת, אין הוא נקי מתככים סיעתיים, המשפיעים לעיתים תכופות על שיקוליו, הרבה יותר ממה שמגיע ליריעת הציבור ההחב.

דובריו של לוי הצליחו להוציא לו שם של שר-שיכון טוב, אבל, למעשה, נעשית רוב העבודה המוצלחת עלי-ירי סגנו המוכשר, ח"כ משה קצב.

היד לוי
סגן ראש-הממשלה ושר-הביטחון והשיכון (יליד 1938, מרוקו)

5 — השכלה
7 — אינטליגנציה
4 — הומאניות
5 — תיסקוד
4 — שפיות מדינית
5 — לויאליות לחבריו
6 — נועם הליכות

שר-האוצר הוא איש משכיל, בעל שיחתי-התעניינות די רחבים. הוא איש-שיחה נעים, ביצועיסט, שהיה חניכו של לוי אשכול במישר-האוצר. המנכ"ל לשעבר, ד"ר יעקוב ארנון, מגדיר אותו כ"כלכלן טוב".

ירושת יורם ארידור היא בלתי-אפשרית, וההערכה על תיפקודו של כהן-אורגד ירדה בהדרגה, מאז נכנס לתפקידו. הוא איש האסכולה השמר-

ארנס מתפקד היטב כחבר הקבינט, אבל קשה לומר שהוא עשה רבות לשיקום צה"ל מהחורבן שהמיט עליו רפול. הצבא עדיין מבוסס בבוץ הלכנון, מערכת האימונים שלו רחוקה מתפ-

משה ארנס
שר הביטחון
(יליד 1925, ליטא, התחנך בארצות-הברית)

9 — השכלה
8 — אינטליגנציה
2 — הומאניות
6 — תיסקוד
3 — שפיות מדינית
6 — לויאליות לחבריו
8 — נועם הליכות

כאן בולט, כמוכן, הפער העצום בין

רויד לוי בעל השכלה תיכונית חלקית, אבל אינטליגנטי למדי. בשנים האחרונות זכה בטיקור עיתונאי אוהר ביותר, שהגויס מאוד בפירוט מעלותיו, אולי בתגובה לנסינות העבר למעט בערכו על רקע ערתי.

הוא שר-שיכון בינוני, מדינאי בינוני, יחסו לפלסטינים כשטחים אריש, פעולותיו למען השלום ולמען זכויות-האדם אינן קיימות. עם זאת, נזקפת לזכותו האזרה המפורסמת נגד הכנסת

יצחק שמיר
ראש-הממשלה ושר-החוץ
(יליד 1915, פולין)

6 — השכלה
8 — אינטליגנציה
3 — הומאניות
8 — תיסקוד
3 — שפיות מדינית
4 — לויאליות לחבריו
6 — נועם הליכות

שמיר הוא מנהל, מנג'ר, הרבה יותר מיומן מאשר קודמו, מנחם בגין. הוא שולט יותר בשרים, ועמד היטב גם נגד הנסינות להריחו בתוך התנועה. בולט אצלו הפער העצום בין רמת אינטלי-גנציה ותיסקוד גבוהים, ובין הומאניות ושפיות מדינית נרמה נמוכה. אלה נובעים, כמוכן, מדבקתו המוחלטת ב"אידיאולוגיה לאומנית קיצונית ביותר. לשמיר אין כל יחס אישי לרדת, והי ויתורים שלו לאגודת-ישראל נובעים מצרכים קואליציוניים (כמו המערך) ולא מנסינות ריגשיות (כמו מנחם בגין). הציון 4 בלויאליות עשוי להפתיע, אבל שמיר אדיש לנאמניו, נוטר למתנגריו, ואינו נוהל בתככים מכל הסוגים. יש לזקוף לזכותו את חיסול המחותר הימנית שהביא ללכירת החשודים בטבח במיכללה בחברון ובפציעת ראשי הערים. העיקוב אחר החשודים נמשך שנים, אבל איש כמו שמיר, ותיק המוסד, לא אפשר לשום